افسانه غفاری

نشست واکسن‌سازان کشورهای اسلامی در پاکستان برگزار شد؛

ایران در جمع سه کشور پیشرو واکسن

چهارمین اجلاس مؤسسات واکسن‌ساز کشورهای اسلامی به میزبانی دبیرخانه کمیته دائم همکاری‌های علم و فناوری سازمان همکاری اسلامی (کامستک) در اسلام‌آباد پاکستان برگزار شد. این نشست با هدف پیشبرد خوداتکایی در تولید واکسن و تقویت امنیت سلامت در سراسر جهان اسلام تشکیل شد و با اجماع بر تدوین نقشه راه عملی برای افزایش دسترسی، مقرون‌به‌صرفه بودن، کیفیت و همکاری منطقه‌ای به کار خود پایان داد.

در این اجلاس، تولیدکنندگان پیشرو واکسن از جمله انستیتو پاستور ایران، مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی، PTBioFarma اندونزی، انستیتو پاستورسنگال، مرکز تحقیقات Pharmaniaga مالزی، تولیدکنندگانی از پاکستان و عربستان سعودی و نمایندگان ارشد سازمان جهانی بهداشت، بانک توسعه اسلامی، مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی (SMIIC)، اتحاد جهانی واکسن و ایمن‌سازی (GAVI)، مقامات نظارتی ملی، شرکای توسعه و کارشناسانی از سراسر جهان اسلام حضور داشتند.

در مراسم افتتاحیه، وزیر بهداشت فدرال پاکستان، معاون دبیرکل سازمان همکاری اسلامی در علوم و فناوری و هماهنگ‌کننده کل کامستک بر ضرورت همگرایی بیشتر کشورهای اسلامی در تحقیق، توسعه و تولید واکسن تأکید کردند و این موضوع را گامی مهم در جهت پیشبرد خوداتکایی واکسن و تقویت امنیت سلامت دانستند.

در این نشست اعلام شد که خوداتکایی در تولید واکسن در مقطع کنونی جهان به یک ضرورت استراتژیک تبدیل شده است. همچنین به آسیب‌پذیری‌های آشکارشده در زنجیره‌های تأمین جهانی در دوران همه‌گیری کووید-۱۹، به‌ویژه برای کشورهایی با بار بالای بیماری و جمعیت رو به رشد، اشاره شد.

همچنین پیشرفت‌های گروه مؤسسات واکسن‌ساز کشورهای اسلامی از زمان تأسیس آن در سال ۲۰۱۴، از جمله توافق‌نامه‌های همکاری و برنامه‌های آموزشی مشترک با بیوفارمای اندونزی و انستیتو پاستور ایران نیز مورد اشاره قرار گرفت.

وزیر بهداشت پاکستان اعلام کرد این کشور درحال حاضر به ۱۳ واکسن وارداتی متکی است، اما قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ با همکاری کشورهای عضو، ظرفیت تولید واکسن بومی را توسعه دهد. وی همچنین پیشنهاد تشکیل اتحاد واکسن بین کشورهای اسلامی برای پاسخ‌گویی جمعی به نیازهای بهداشتی نزدیک به ۱.۹ میلیارد نفر را مطرح کرد.

در افتتاحیه این نشست، کشورهای ایران، اندونزی و سنگال به عنوان سه کشور پیشرو در حوزه واکسن در میان ۵۷ کشور عضو سازمان همکاری اسلامی معرفی شدند.

نماینده انستیتو پاستور ایران نیز در سخنرانی روز نخست، ضمن تشریح فعالیت‌ها و دستاوردهای این مؤسسه، آمادگی انستیتو را برای همکاری با کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در حوزه تولید و انتقال فناوری واکسن و سایر فرآورده‌های بیولوژیک اعلام کرد.

بحث‌های کلیدی این نشست بر مدیریت گروه تولیدکنندگان واکسن کشورهای اسلامی، سازوکارهای تأمین مالی، عدالت و دسترسی به واکسن، آمادگی برای همه‌گیری، ذخیره‌سازی منطقه‌ای، پروتکل‌های استقرار اضطراری و تدوین برنامه‌های عملیاتی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت با هدف دستیابی به خوداتکایی واکسن در کشورهای اسلامی متمرکز بود.

در مراسم اختتامیه که با حضور مقام ارشد بهداشت پاکستان برگزار شد، بر تداوم همکاری‌های علمی و تقویت همگرایی نظارتی و استانداردسازی میان کشورهای عضو تأکید شد.

کامستک و انستیتو پاستور ایران دارای تفاهم‌نامه همکاری پنج‌ساله هستند که براساس آن در زمینه توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی مشترک و همکاری برای ارتقای نظام سلامت کشورهای اسلامی فعالیت می‌کنند. در این چارچوب تاکنون دو دوره آموزشی توسط متخصصان انستیتو پاستور ایران در پاکستان برگزار شده و برنامه‌ریزی برای برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت برای فراگیران کشورهای اسلامی در این مؤسسه در حال انجام است.